

Sygn. akt I C 416/15 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2016 r.

SĄD REJONOWY W ZAMBROWIE I WYDZIAŁ CYWILNY

w składzie:

Przewodniczący – SSR Paweł Płoński

Protokolant – Kinga Klemarczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lutego 2016 r. w Zambrowie

w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko Ł. K.

o zapłatę 821,55 zł

I. zasądza od pozwanego Ł. K. na rzecz powódki (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 821,55 zł (osiemset dwadzieścia jeden i 55/100 złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 września 2015 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego Ł. K. na rzecz powódki (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 227,00 zł (dwieście dwadzieścia siedem i 00/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 197,00 zł (sto dziewięćdziesiąt siedem i 00/100 złotych) tytułem kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt I C 416/15 upr.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Zambrowie z dnia 26 lutego 2016 r.

Powód (...) S.A. z siedzibą we W. w dniu 29 września 2015 r. wystąpił z pozwem przeciwko Ł. K. o zasądzenie kwoty 821,55 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 września 2015 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 1 kwietnia 2015 r. zawartej z (...)nabył wierzytelność w stosunku do pozwanego, która wynikała z tytułu umowy ubezpieczenia w zakresie OC z dnia 3 czerwca 2013 r. dotyczącej pojazdu marki B. (...) o nr rej. (...) (umowa nr (...)), w ramach której pozwany zobowiązany był do zapłaty składki ubezpieczeniowej w kwocie 653,00 zł płatnej w terminie do dnia 17 czerwca 2013 r.. Pomimo upływu terminu zapłaty pozwany nie uregulował należnej składki ubezpieczeniowej. W związku z tym do dochodzonej pozwem zaległej składki w kwocie 653,00 zł zostały również doliczone odsetki ustawowe w kwocie 168,55 zł za okres od wymagalności roszczenia do dnia poprzedzającego wytoczenie powództwa w niniejszej sprawie, co łącznie stanowi dochodzoną pozwem kwotę roszczenia (k. 2-7).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 8 października 2015 r. (sygn. akt I Nc 514/15) Sąd Rejonowy w Zambrowie uwzględniając powództwo w całości, nakazał pozwanemu Ł. K. zapłacić na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą we W. dochodzoną pozwem kwotę 821,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 września 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 204,50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 197,00 zł tytułem kosztów

zastępstwa prawnego – w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu albo wnieść w tymże terminie sprzeciw (k. 35).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany Ł. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości jako całkowicie bezzasadnego oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W pierwszej kolejności zarzucił nieważność przelewu wierzytelności na rzecz powoda w tym przekazanie danych osobowych bez zgody pozwanego, a ponadto podniósł zarzut bezpodstawnego przedłużenia umowy ubezpieczenia OC na kolejny okres i niezasadnego naliczenia składki z tego tytułu, pomimo tego, że w dniu 12 kwietnia 2013 r. wypowiedział umowę faksem, a także wskazał, że nie doręczono mu przedsądowego wezwania do zapłaty (k. 40-41).

Sąd Rejonowy w Zambrowie ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 3 czerwca 2013 r. pomiędzy Ł. K. i(...) z siedzibą w W. doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (tzw. OC), którą został objęty samochód osobowy ubezpieczającego marki B. (...) (prod. (...) r.) o nr rej. (...) w okresie od dnia 22 maja 2013 r. do dnia 21 maja 2014 r. (umowa nr (...)). Z tytułu zawarcia powyższej umowy Ł. K. był zobowiązany do zapłaty na rzecz ubezpieczyciela składki ubezpieczeniowej w łącznej kwocie 653,00 zł, której płatność została wyznaczona na dzień 17 czerwca 2013 r. (potwierdzenie polisy – k. 9). Powyższa umowa ubezpieczenia w zakresie OC została zawarta w ramach wznowienia ubezpieczenia w trybie przewidzianym w art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), albowiem wcześniej strony łączyła umowa ubezpieczenia obejmująca ochroną ubezpieczeniową przedmiotowy pojazd Ł. K. w okresie od dnia 22 maja 2012 r. do dnia 21 maja 2013 r. (umowa nr (...)). Pomimo upływu terminu wyznaczonego do uiszczenia składki ubezpieczeniowej w kwocie 653,00 zł, Ł. K. nie dokonał zapłaty tej należności.

Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności zawartej w dniu 28 maja 2015 r. (...) z siedzibą w W. zbyło na rzecz (...) S.A. z siedzibą we W. niesporne i wymagalne wierzytelności pieniężne w stosunku do dłużników, które wynikały z umów ubezpieczeń obowiązkowych zawartych pomiędzy Zbywcą a dłużnikami, w łącznej liczbie wierzytelności wynoszącej 10.301, które zostały szczegółowo oznaczone w Załączniku nr 3 do Umowy, będącym wykazem jednostkowych wierzytelności w formie pliku programu M. (...) na płycie DVD. Wraz z przedmiotowymi wierzytelnościami Zbywca przeniósł na rzecz Nabywcy wszelkie związane z nimi prawa, w tym prawo do naliczania odsetek ustawowych. Z dniem zawarcia niniejszej umowy Nabywca stał się również administratorem przekazanych przez Zbywcę danych osobowych w rozumieniu Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, których zasady dalszego przetwarzania zostały przewidziane w § 4 umowy oraz w ramach dodatkowo zawartej pomiędzy stronami umowy o przekazaniu danych osobowych z dnia 28 maja 2015 r. stanowiącej Załącznik nr 4 umowy sprzedaży wierzytelności (umowy – k. 11-20)

Pismem z dnia 29 września 2015 r. (...) S.A. poinformował pozwanego Ł. K. o złożeniu pozwu do Sądu i jednocześnie wezwał go ostatecznie do zapłaty zadłużenia w łącznej kwocie 821,55 zł, na które składały się: należność główna w kwocie 653,00 zł oraz odsetki ustawowe w kwocie 168,55 zł naliczone za okres od dnia 17 czerwca 2015 r. do dnia 28 września 2015 r. – w terminie do dnia 6 października 2015 r. (wezwanie do zapłaty – k. 8 i 62).

W świetle poczynionych powyżej ustaleń faktycznych, powództwo Ubezpieczyciela wobec pozwanego o zapłatę zaległej składki z tytułu umowy ubezpieczenia OC w ocenie Sądu należało uznać za zasadne. Strona powodowa wywodziła swoje roszczenie w oparciu o umowę sprzedaży wierzytelności z dnia 28 maja 2015 r. wraz z załącznikami (k. 11-30), które zostały dołączone do pozwu, w tym także Załącznika nr 3 stanowiącego wykaz jednostkowych wierzytelności (wyciąg w formie pliku M. (...) na płycie DVD – k. 48) wskazując, że na podstawie tej umowy nabyła od (...) wierzytelność m.in. wobec dłużnika Ł. K. w wysokości 653,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi, która wynikała z tytułu zawartej pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia OC z dnia 3 czerwca 2013 r.. Zawarcie powyższej umowy zostało potwierdzone dodatkowo wydrukiem Ubezpieczyciela z dnia 25 sierpnia 2015 r. dotyczącym przedmiotowej polisy OC (k. 9 i 61). Wprawdzie w uzasadnieniu pozwu powód omyłkowo wskazał, że nabył wierzytelność wobec pozwanego na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 1 kwietnia 2015 r., to w kontekście dokumentów dołączonych do

pozwu niewątpliwym było, że do faktycznie powód nabył od tego Ubezpieczyciela wierzytelności pieniężne wynikające z tytułu umów ubezpieczeń obowiązkowych w oparciu o umowę sprzedaży wierzytelności zawartą w dniu 28 maja 2015 r.. Jednocześnie ze złożonej do akt płyty DVD wynika, że wśród tych wierzytelności (w łącznej liczbie wynoszącej 10.301), które zostały szczegółowo oznaczone w Załączniku nr 3 do Umowy, będącym wykazem jednostkowych wierzytelności w formie pliku programu M. (...) na płycie DVD, znajdowała się m.in. wierzytelność wobec pozwanego, dochodzona w niniejszej sprawie. W związku z tym zarzuty pozwanego co do ważności i skuteczności przelewu przedmiotowej wierzytelności należało uznać za całkowicie bezpodstawne w świetle art. 509 k.c.. Bezzasadne również były zastrzeżenia pozwanego co do tego, że powyższy przelew wierzytelności doprowadził do naruszenia zasad ochrony jego danych osobowych. Przeciwnie z dniem zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności powód stał się administratorem przekazanych przez Ubezpieczyciela danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, których zasady dalszego przetwarzania zostały przewidziane w § 4 tej umowy, a także w ramach dodatkowo zawartej pomiędzy stronami umowy o przekazaniu danych osobowych z dnia 28 maja 2015 r. (stanowiącej Załącznik nr 4 umowy sprzedaży wierzytelności). W związku z zawarciem powyższej umowy cesji powód stał się administratorem danych osobowych przekazanych mu przez Ubezpieczyciela (art. 7 pkt 4 ustawy) i w związku z tym mógł dokonywać ich przetwarzania zgodnie z art. 23 tej ustawy.

Odnosząc się do meritum sporu, Sąd uznał za udowodnione w kontekście całokształtu materiału dowodowego, że w dniu 3 czerwca 2013 r. pomiędzy Ł. K. a (...) z siedzibą w W. doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (tzw. OC), którą został objęty samochód osobowy ubezpieczającego marki B. (...) (prod. 1997 r.) o nr rej. (...) w okresie od dnia 22 maja 2013 r. do dnia 21 maja 2014 r. (umowa nr (...)), z tytułu zawarcia której Ł. K. zobowiązany był do zapłaty składki ubezpieczeniowej w łącznej kwocie 653,00 zł, której płatność została wyznaczona na dzień 17 czerwca 2013 r.. Powyższa okoliczność została potwierdzona wydrukiem z systemu (...) z dnia 25 sierpnia 2015 r. dotyczącym przedmiotowej polisy (k. 9 i 61). Na marginesie należy wskazać, że pozwany składając do akt wypowiedzenie umowy ubezpieczenia OC (k. 42) pośrednio potwierdził w nim fakt, że miał zawartą z tym ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w okresie poprzedzającym, tj. od dnia 22 maja 2012 r. do dnia 21 maja 2013 r. (umowa nr (...)). Powód już w pozwie natomiast wskazywał, że umowa ubezpieczenia OC z dnia 3 czerwca 2013 r. została zawarta w ramach wznowienia ubezpieczenia w trybie przewidzianym w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), zgodnie z którym **jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu – wówczas uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy**. Wyjątkowo zawarcie następnej umowy nie następuje (pomimo braku powiadomienia o jej wypowiedzeniu), zaś odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń kończy się z upływem okresu 12 miesięcy wyłącznie w przypadkach przewidzianych w art. 28 ust. 2 ustawy, jeżeli: 1) nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy lub w przypadku cofnięcia zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych albo 2) w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, ogłoszenia lub zarządzenia likwidacji zakładu ubezpieczeń albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego (w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2 ustawy). Wprawdzie powód nie przedstawił w zakreślonym przez Sąd terminie pozostałych dokumentów, które potwierdzałyby zawarcie umowy ubezpieczenia z pozwanym (k. 57), tym niemniej uznał tę okoliczność za wystarczająco udowodnioną w kontekście pozostałych dokumentów złożonych do sprawy, które zostały omówione powyżej (k. 9, 61 i k. 42).

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzucił, że wypowiedział przedmiotową umowę ubezpieczenia w terminie przewidzianym w ustawie, jednakże jego twierdzenia nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Nie budziło przy tym wątpliwości, że stosownie do zasady wyrażonej w treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne i w związku z tym strony są obowiązane wskazywać odpowiednie dowody dla stwierdzenia tych faktów (art. 232 k.p.c.). Do sprzeciwu od nakazu zapłaty pozwany dołączył dokument prywatny w postaci wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC z dnia 12 kwietnia

2013 r. (k. 42), a także wydruk z dziennika faksów z dnia 19 czerwca 2013 r. (k. 43-44), który został powołany na okoliczność potwierdzenia wysłania wypowiedzenia umowy za pośrednictwem faksu (zob. wnioski dowodowe z k. 41). Powyższe dowody w żaden sposób nie przekonywały, że pozwany skutecznie wypowiedział umowę ubezpieczenia OC. Stosownie do treści przytoczonego powyżej art. 28 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) wypowiedzenie dotychczasowej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych musi być dokonane na piśmie i w terminie nie późniejszym niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który ta umowa została zawarta. W doktrynie przyjmuje się, że forma pisemna oświadczenia o wypowiedzeniu umowy zastrzeżona jest dla celów dowodowych (zgodnie z art. 74 k.c.), zaś z pisma tego musi wprost wynikać wola niezawierania kolejnej umowy. Takie oświadczenie jest skutecznie złożone z chwilą, w której doszło do zakładu ubezpieczeń w sposób możliwy do zapoznania się z jego treścią (stosownie do art. 61 § 1 k.c.), przy czym w stanie prawnym wprowadzonym z dniem 11 lutego 2012 r. w przypadku nadania przesyłką listową za chwilę jego złożenia uważana będzie data nadania w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego. Istotne jest, aby zakład ubezpieczeń w odpowiednim terminie otrzymał pismo wypowiadające umowę (przy przesyłce listowej miał ją nadaną), a bez znaczenia pozostaje, czy faktycznie się z nim zapoznał. W konsekwencji np. nadanie listem poleconym niekoniecznie będzie oznaczało zachowanie przewidzianego terminu. Zaniechanie złożenia przez ubezpieczającego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, bądź też złożenie oświadczenia, ale spóźnione (w terminie późniejszym aniżeli dzień przed upływem okresu zawarcia umowy) będzie skutkowało koniecznością korzystania z ochrony ubezpieczeniowej dotychczasowego zakładu ubezpieczeń, na warunkach obowiązujących w momencie przedłużenia umowy (zwłaszcza w zakresie wysokości składki ubezpieczeniowej). Do zawarcia kolejnej umowy z dotychczasowym zakładem ubezpieczeń nie jest konieczne jakiegokolwiek działanie stron, nawet gdyby kończąca się właśnie umowa także powstała w drodze klauzuli prolongacyjnej.

W świetle powyższego bezspornym było, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia OC z dnia 12 kwietnia 2013 r. złożone przez pozwanego do akt sprawy, nie mogło wywrzeć skutku prawnego w postaci rozwiązania umowy, albowiem sam przyznał, że nadał je wyłącznie faksem do Ubezpieczyciela, czyli nie zachował wymaganej przepisami pisemnej formy tego oświadczenia. Ponadto w aktach sprawy brak jest wiarygodnego potwierdzenia, że przedmiotowe oświadczenie faktycznie dotarło do Ubezpieczyciela, zaś złożony przez niego wydruk z dziennika faksów nawet w najmniejszym stopniu tego nie wykazywał. Niezależnie od powyższego to pozwany powinien wykazać, że przedmiotowe wypowiedzenie zostało złożone w terminie przewidzianym w art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), natomiast złożony przez niego wydruk z dziennika faksów (k. 43-44) obejmował dzień 19 czerwca 2013 r., co wprost wskazywałoby, że powyższe oświadczenie zostało złożone już po upływie terminu przewidzianego w art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, albowiem skoro okres ubezpieczenia poprzedniej umowy kończył się dnia 21 maja 2013 r., zatem wypowiedzenie mogło nastąpić najpóźniej do dnia 20 maja 2013 r.. W związku z tym Sąd uznał za w pełni udowodnione twierdzenia strony powodowej, że doszło do skutecznego wznowienia umowy ubezpieczenia OC obejmującej pojazd pozwanego, na kolejny okres od dnia 22 maja 2013 r. do dnia 21 maja 2014 r.. Stosownie natomiast do treści art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się – w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, natomiast ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę należną z tytułu objęcia ochroną ubezpieczeniową. Uwzględniając zatem powyższy przepis oraz fakt, że przez cały okres ubezpieczenia Ubezpieczyciel świadczył wobec pojazdu pozwanego ochronę ubezpieczeniową zgodnie z zawartą pomiędzy stronami umową (art. 354 § 1 k.c.), Sąd uznał, że w związku z tym pozwany był również zobowiązany wykonać swoją część zobowiązania i dokonać zapłaty pełnej wartości składki należnej z tytułu ubezpieczenia OC.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Rejonowy na podstawie art. 353 § 1 k.c. w zw. z art. 805 § 1 k.c. orzekł, jak w pkt I sentencji wyroku i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 821,55 zł tytułem należnej składki ubezpieczeniowej wynikającej z umowy ubezpieczenia OC z dnia 3 czerwca 2013 r.. Zasądzając natomiast odsetki ustawowe od tej kwoty Sąd na podstawie art. 481 i 482 k. c. uznał za uzasadnione ustalenie początku ich naliczania od daty 29 września 2015 r., tj. od dnia wytoczenia powództwa.

Na marginesie należy wskazać, że zdaniem Sądu brak było podstaw w niniejszej sprawie w kontekście art. 214 i 214¹ k.p.c. do odroczenia rozprawy w dniu 26 lutego 2016 r. (poprzedzającej wydanie przedmiotowego wyroku), a co za tym idzie uwzględniania wniosku pozwanego w tym zakresie z dnia 25 lutego 2016 r. (k. 64). Wprawdzie pozwany wskazywał (po raz kolejny w sprawie), że jego niestawiennictwo na rozprawie wynikało ze złego stanu zdrowia, jednakże nie zostało to potwierdzone zaświadczeniem lekarza sądowego, natomiast zaświadczenie lekarskie dołączone do wniosku (k. 65) zostało wystawione na potrzeby innej sprawy (postępowanie karne), gdzie wskazany został termin rozprawy z dnia 22 grudnia 2015 r. oraz na okoliczność ewentualnego umieszczenia go w zakładzie zamkniętym. Podkreślić przy tym należy, że ostatecznie Sąd ocenił, że osobiste stawiennictwo pozwanego na rozprawie w dniu 26 lutego 2016 r. nie było konieczne nawet pomimo tego, że nie złożył on wyjaśnień informacyjnych, tym niemniej dotychczas czynnie uczestniczył w postępowaniu sądowym i za każdym razem wyrażał swoje stanowisko na piśmie.

O kosztach procesu Sąd orzekł natomiast stosownie do treści art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c., obciążając nimi w całości pozwanego jako przegrywającego proces. Na powyższe koszty w łącznej wysokości 227 zł złożyły się kwota 30 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz kwota 197 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego, w tym kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 180 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika ustalona stosownie do treści § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) – Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm..